

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-21(3)/15/JS

Warszawa, 24 kwietnia 2015 r.

DECYZJA DIH-1/ 27 /2015

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Mirosławy Szmali prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Rybny Szmali Mirosława w Kielcach, od decyzji Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach nr 30/2015 z dnia 27 lutego 2015 r. (nr akt sprawy: ŻG.8361.294.2014), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 600 zł (słownie: sześćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu sześciu partii mrożonych produktów rybołówstwa nieodpowiadających jakości handlowej z uwagi na niewłaściwe oznakowanie – utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 25-28 listopada 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Kielcach, zwanego dalej „Świętokrzyskim WIIH”, w sklepie rybnym w Kielcach przy ul. Dużej 7, należącym do przedsiębiorcy Mirosławy Szmali prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Rybny Szmali Mirosława w Kielcach, zwanej dalej również „stroną”, zakwestionowano sposób oznakowania:

- I. trzech partii filetów rybnych mrożonych glazurowanych oferowanych do sprzedaży luzem o wartości 199,50 zł, tj.:
 - partię 4 kg mrożonych filetów z mintaja (*Theragra chalcogramma*), bez skóry, indywidualnie mrożonych IQF, w opakowaniach a’5kg/4,5kg, o zawartości glazury - max 10%, kraj pochodzenia: Chiny, złowione w morzu – obszar połowu FAO 61,

oznaczonych datą minimalnej trwałości: 18.07.2015, w cenie sprzedaży 15,00 zł/kg o wartości 60,00 zł, importowych przez Triton Poland Sp. z o.o. w Gdyni, o składzie: filet z ryby 90%, woda 10%, stabilizator E451, zwanej dalej „filetami z mintaja w glazurze”. Przy produkcji uwidoczniiono na wywieszce cenowej nazwę „Filet z mintaja, a w cenniku zbiorczym „Płaty z mintaja 10% glazury”;

- partię 3 kg kostki z Limandy żółtopłetwej (*Limanda aspera*) produkt głęboko mrożony, w opakowaniach a’5kg/4,60kg o zawartości glazury 8%, kraj pochodzenia: Chiny, złowione w morzu – obszar połowu FAO 67, oznaczonych datą minimalnej trwałości: 20.08.2015 i numerem partii produkcyjnej L14265, w cenie sprzedaży 16,50 zł/kg o wartości 49,50 zł, importowych przez Triton Poland Sp. z o.o. w Gdyni, wyprodukowanych przez F.H. „Sulmin” Sp.j. B.G.F. Borkowscy w miejscowości Sulmin 6, o składzie: filety z limandy żółtopłetwej 92%, woda stanowiąca glazurę 8%, stabilizator E451, zwanej dalej „Filetami z limandy w glazurze”. Przy produkcji uwidoczniiono na wywieszce cenowej nazwę „Filet z Limandy kostka”;
- partię 5 kg mrożonych filetów Pangii sum (*Pangasianodon hypophthalmus*), bez skóry glazurowanych, w opakowaniach a’5kg/4kg, produkt głęboko mrożony o zawartości glazury 20%, wyhodowany w Wietnamie, oznaczonych datą minimalnej trwałości: 16.09.2016 i numerem partii produkcyjnej VN152VI503, datą zamrożenia 16.09.2014, w cenie sprzedaży 18,00 zł/kg o wartości 90,00 zł, importowych przez Abramczyk Sp. z o.o. w Bydgoszczy, o składzie: panga sum filet b/s 80%, woda stanowiąca glazurę 20%, E330 – regulator kwasowości, sól, E451 oraz E452 – stabilizatory, zwanej dalej „Filetami z pangii sum w glazurze”. Przy produkcji uwidoczniiono na wywieszce cenowej nazwę „Filet z Pangii”.

W miejscu sprzedaży ww. filetów nie podano:

- nazwy albo imienia i nazwiska producenta,
- wykazu składników,
- informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby (z wyjątkiem filetów z mintaja)

co naruszało § 17 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 lipca 2007 r. w sprawie znakowania środków spożywczych (t.j.Dz.U. z 2014 r., poz. 774) obowiązującego w trakcie trwania kontroli zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania”,

II. trzech partii mrożonych produktów rybołówstwa o wartości 650,00 zł, tj.:

- partię 14 kg mrożonych filetów z morszczuka argentyńskiego (*Merluccius hubbsi*) bez skóry, w opakowaniach a’7kg (dwa opakowania), kraj pochodzenia: Argentyna, złowione w morzu – obszar połowu FAO 41, oznaczonych datą minimalnej trwałości: 12.2015 i numerem partii produkcyjnej 1213, datą produkcji 12.2013, w cenie sprzedaży 24,00 zł/kg o wartości 336,00 zł, importowych przez Polseafood Sp. z o.o.

w Szczecinie, o składzie: morszczuk argentyński filet b/s 100%, zwanej dalej „mrożonymi filetami z morszczuka”. Przy produkcji uwidocznił na wywieszce cenowej nazwę „Płaty z morszczuka”;

- partię 8 kg głęboko mrożonych filetów Czarniaka (*Pollachius virens*), obszar połowu FAO 27 (Północno Wschodni Atlantyk), kraj pochodzenia: Francja, oznaczonych datą minimalnej trwałości: 09.2016 i datą mrożenia 09.2014, w cenie sprzedaży 27,00 zł/kg o wartości 216,00 zł, wyprodukowanych przez Euronor Francja, zwanej dalej „mrożonymi filetami z czarniaka”. Przy produkcji uwidocznił na wywieszce cenowej nazwę „Filet z Dorsza Czarniak Atlan.”;
- partię 7 kg mrożonych tusz Brotoli, w cenie sprzedaży 14,00 zł/kg o wartości 98,00 zł. Przy produkcji uwidocznił na wywieszce cenowej nazwę „Miętus tusza – brotola”, zwanej dalej „mrożonymi tuszami brotoli”. Ustalono, że oryginalna etykieta z opakowania zbiorczego nie została zabezpieczona przez personel sklepu. Powyższa partia została dostarczona do sklepu dnia 14 listopada 2014 r., za fakturą VAT Nr 13519/03 z Zakładu Przetwórstwa Rybnego Ryszard Stępień, Janów 57, 26-065 Piekoszków, pod nazwą „Brotola tusze”.

W miejscu sprzedaży ww. partii mrożonych produktów rybołówstwa nie podano nazwy albo imienia i nazwiska producenta, co naruszało § 17 ust. 1 pkt 1 obowiązującego w trakcie trwania kontroli rozporządzenia w sprawie znakowania. Ponadto stwierdzono, że przy nazwie ryby Czarniak uwidoczniłona była druga nazwa Dorsz, co wprowadzało konsumentów w błąd, co do faktycznej nazwy i gatunku ryby.

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z dnia 28 listopada 2014 r. (nr akt kontroli: ŻG.8361.294.2014) wraz z załącznikami stanowiącymi kopie dowodów dostaw oraz zdjęcia cennika i wywieszek cenowych uwidoczniłonych przy rybach mrożonych.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 27 lutego 2015 r. nr 30/2015, Świętokrzyski WIIH wymierzył ww. przedsiębiorcy, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną w wysokości 600 zł za wprowadzenie do obrotu nieprawidłowo oznakowanych sześciu ww. partii ryb mrożonych oferowanych bez opakowań o łącznej wartości 849,50 zł.

Pismem z dnia 11 marca 2015 r. strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów odwołanie od ww. decyzji, wnosząc o zmniejszenie nałożonej kary pieniężnej z uwagi na fakt, że jest ona dla niej dużym obciążeniem finansowym. Strona zgodziła się z zarzutami wymienionymi w decyzji, ale podkreśliła, że nie działała z premedytacją i wszystkie niedociągnięcia spowodowane były nieświadomością, niewiedzą, a w niektórych przypadkach wprowadzeniem w błąd przez dostawcę. Strona prosiła także o wzięcie pod uwagę, że poprawiła błędy i zastosowała się do obowiązujących wymogów prawa.

Pismem z dnia 27 marca 2015 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej

udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także do wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Od 13 grudnia 2014 r. obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 (Dz. U. UE L 304 z 22.11.2011 s. 18 z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011”, które w rozdziale III określa ogólne wymogi dotyczące informacji na temat żywności oraz zakresy odpowiedzialności podmiotów działających na rynku spożywczym.

W świetle art. 8 ust. 5 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, bez uszczerbku dla ust. 2-4 podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają przestrzeganie w przedsiębiorstwach pozostających pod ich kontrolą wymogów prawa dotyczącego informacji na temat żywności i odpowiednich przepisów krajowych mających znaczenie dla ich działalności i upewniają się, że wymogi te są spełnione. Z ust. 2 tego artykułu wynika, że podmiot odpowiedzialny za informację na temat żywności zapewnia obecność i rzetelność informacji na temat żywności zgodnie z mającym zastosowanie prawem dotyczącym informacji na temat żywności oraz z wymogami odpowiednich przepisów krajowych.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej, wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania, oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta. Pojęcie jakości handlowej zostało zdefiniowane w art. 3 pkt 5 tej ustawy, jako cechy artykułu rolno-spożywczego dotyczące jego właściwości organoleptycznych, fizykochemicznych i mikrobiologicznych w zakresie technologii produkcji, wielkości lub masy

oraz wymagania wynikające ze sposobu produkcji, opakowania, prezentacji i oznakowania, nieobjęte wymaganiami sanitarnymi, weterynaryjnymi lub fitosanitarnymi.

W dniu 13 grudnia 2014 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1722), która uchyliła m.in. przepisy art. 46 ust. 1 pkt 1 a (stanowiące, że oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać konsumenta w błąd m.in. co do jego nazwy). Jednakże, przepisy w tym zakresie zostały określone w art. 7 oraz art. 17 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011.

Rozporządzenie (UE) nr 1169/2011 stanowi w art. 2 ust. 2 lit. a, że informacje na temat żywności oznaczają informacje dotyczące danego środka spożywczego udostępniane konsumentowi finalnemu za pośrednictwem etykiety, innych materiałów towarzyszących lub innych środków, w tym nowoczesnych narzędzi technologicznych lub przekazu ustnego.

Wymagania jakości handlowej dotyczące informacji na temat żywności oferowanej „luzem” zostały określone w art. 44 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Przepis ten stanowi w ust. 1, że w przypadku oferowania środków spożywczych do sprzedaży konsumentom finalnym lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezpośredniej sprzedaży przekazanie danych szczegółowych określonych w art. 9 ust. 1 lit. c jest obowiązkowe (lit. a), a przekazanie innych danych szczegółowych określonych w art. 9 i 10 nie jest obowiązkowe, chyba że państwo członkowskie przyjmie przepisy krajowe zawierające wymóg przekazania części lub wszystkich tych danych szczegółowych, lub ich elementów (lit. b), a ponadto w ust. 2, że państwa członkowskie mogą przyjmować przepisy krajowe dotyczące sposobu udostępniania tych danych szczegółowych lub ich elementów, oraz – w stosownych przypadkach – form ich wyrażania i prezentacji.

W dniu 9 stycznia 2015 r. weszło w życie rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych. Z tym dniem, na podstawie art. 4 ustawy z dnia 7 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oraz ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1722), uchylone zostało rozporządzenie w sprawie znakowania środków spożywczych (w tym także przepisy § 17 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 tego rozporządzenia, przywołane w zaskarżonej decyzji). Wymagania w tym zakresie zostały jednak określone w § 19 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 5 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych, w świetle którego dla środków spożywczych oferowanych „luzem” (tj. w przypadku środków spożywczych oferowanych do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładom żywienia zbiorowego bez opakowania lub w przypadku pakowania środków spożywczych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego lub ich pakowania do bezzwłocznej sprzedaży) podaje się m.in. nazwę środka spożywczego wskazaną w sposób określony w art. 17 rozporządzenia 1169/2011, nazwę albo imię i nazwisko producenta, wykaz składników – zgodnie z art. 18-20 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, oraz w przypadku produktów rybołówstwa dodatkowo informację dotyczącą ilościowej zawartości glazury lub ryby w tym produkcie. Zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania informacje te podaje się w miejscu sprzedaży

na wywieszce dotyczącej danego środka spożywczego lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 lit. a, b i c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013 r., s. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 1379/2013”, produkty rybołówstwa i akwakultury, o których mowa w lit. a, b, c i e załącznika I do tego rozporządzenia, podlegające obrotowi w Unii, niezależnie od ich pochodzenia lub metody obrotu nimi, mogą być oferowane do sprzedaży konsumentowi finalnemu lub zakładowi żywienia zbiorowego jedynie wtedy, gdy odpowiednie oznaczenie lub etykietowanie zawiera handlowe oznaczenie gatunku i jego nazwę systematyczną, metodę produkcji oraz obszar połowu. Zgodnie z art. 35 ust. 2 w odniesieniu do nieopakowanych produktów rybołówstwa i akwakultury obowiązkowe informacje wymienione w ust. 1 mogą być dostarczane w przypadku sprzedaży detalicznej za pomocą informacji handlowych, takich jak tablice ogłoszeniowe lub plakaty.

Z kolei art. 37 ust. 1 ww. rozporządzenia wskazuje, że do celów art. 35 ust. 1 tego rozporządzenia, państwa członkowskie sporządzają i publikują wykaz oznaczeń handlowych zaakceptowanych na ich terytorium wraz z ich nazwami systematycznymi. Wykaz ten obejmuje oznaczenie handlowe, w tym nazwę gatunku w języku urzędowym lub w językach urzędowych danego państwa członkowskiego. W Polsce wykaz ten został wprowadzony na mocy art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o organizacji rynku rybnego.

Każdy, kto wprowadza do obrotu artykuły rolno-spożywcze nieodpowiadające jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej lub deklarowanej przez producenta w oznakowaniu tych artykułów, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, podlega karze pieniężnej w wysokości do pięciokrotnej wartości korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie tych artykułów rolno-spożywczych do obrotu, nie niższej jednak niż 500 zł.

Ustalając wysokość kary pieniężnej, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na podstawie art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

W niniejszej sprawie, na podstawie wyników kontroli przeprowadzonej w sklepie rybnym w Kielcach należącym do strony, przez inspektorów reprezentujących Świętokrzyskiego WIIH, stwierdzono, że wprowadzone do obrotu sześć partii mrożonych produktów rybołówstwa oferowanych bez opakowań (filetów z mintaja w glazurze, filetów z limandy w glazurze, filetów z pangi sum w glazurze, mrożonych filetów z morszczuka, mrożonych filetów z czarniaka, mrożonych tuszy brotoli) o łącznej wartości 849,50 zł nieodpowiadało jakości handlowej z uwagi na niewłaściwe oznakowanie.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzone do obrotu przedmiotowe produkty są artykułami rolno-spożywczymi nieodpowiadającymi pod

względem oznakowania jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej – co wyczerpało znamiona czynu określonego w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej oraz skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 600 zł.

Jak wynika z art. 40a ust. 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężne, o których mowa w ust. 1-3 tego artykułu, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

Wobec powyższego, Świętokrzyski WIIH wymierzył w drodze decyzji powyższą karę przedsiębiorcy Mirosławie Szmale prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą Sklep Rybny Szmale Mirosława.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona nie wniosła zastrzeżeń, co do zasadności uznania przedmiotowych produktów rybołówstwa oferowanych bez opakowań (filetów z mintaja w glazurze, filetów z limandy w glazurze, filetów z pangii sum w glazurze, mrożonych filetów z morszczuka, mrożonych filetów z czarniaka, mrożonych tuszy brotoli) za nieprawidłowo oznakowane, natomiast poprosiła o zmniejszenie nałożonej kary pieniężnej z uwagi na fakt, że jest ona dla niej dużym obciążeniem finansowym. Strona podkreśliła, że nie działała z premedytacją i wszystkie niedociągnięcia spowodowane były nieświadomością, niewiedzą, a w niektórych przypadkach wprowadzeniem w błąd przez dostawcę. Strona prosiła także o wzięcie pod uwagę, że poprawiła błędy i zastosowała się do obowiązujących wymogów.

Odnosząc się do powyższego, należy zauważyć, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie przepisu art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, w związku z ustaleniami kontroli opisanej w protokole kontroli, których strona nie zakwestionowała na żadnym etapie postępowania kontrolnego, ani też postępowania administracyjnego. Z ustaleń tych wynika jednoznacznie, że wprowadzone do obrotu sześć partii mrożonych produktów rybołówstwa oferowanych bez opakowań (filetów z mintaja w glazurze, filetów z limandy w glazurze, filetów z pangii sum w glazurze, mrożonych filetów z morszczuka, mrożonych filetów z czarniaka, mrożonych tuszy brotoli) o łącznej wartości 849,50 zł było nieprawidłowo oznakowanych, z uwagi na brak (na wywieszkach dotyczących tych produktów lub w inny sposób, w miejscu dostępnym bezpośrednio konsumentowi finalnemu):

- w przypadku trzech partii, tj. filetów z mintaja w glazurze, filetów z limandy w glazurze, filetów z pangii sum w glazurze - nazwy albo imienia i nazwiska producenta, wykazu składników oraz informacji dotyczącej ilościowej zawartości glazury lub ryby (wyjątek stanowiły filety z mintaja – w cenniku zbiorczym uwidoczniono „Płaty z mintaja 10% glazury”),
- w przypadku mrożonych filetów z morszczuka - nazwy albo imienia i nazwiska producenta,
- w przypadku mrożonych filetów z czarniaka - nazwy albo imienia i nazwiska producenta oraz podanie na wywieszce cenowej przy rybie dwóch różnych gatunków (czarniak, dorsz),

- w przypadku mrożonych tuszy brotoli - nazwy albo imienia i nazwiska producenta.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów o jakości handlowej (tj. obowiązujących w toku kontroli) przepisów § 17 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 oraz ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania środków spożywczych oraz w dniu wydania niniejszej decyzji analogicznych przepisów § 19 ust. 1 pkt 2, 3 i 5 ust. 2 rozporządzenia w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych).

W przypadku filetów z czarniaka strona na wywieszce cenowej przy tym produkcie podała dwie nazwy dwóch różnych gatunków ryb czarniak i dorsz co mogło wprowadzić konsumentów w błąd. Stosownie do art. 7 ust. 1 lit. a rozporządzenia 1169/2011, informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd, w szczególności co do właściwości środka spożywczego, a w szczególności co do jego charakteru, tożsamości, właściwości, składu, ilości, trwałości, kraju lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji (w czasie kontroli i wydania decyzji przez organ pierwszej instancji był to przepis art. 6 ust. 2 ustawy o jakości handlowej w związku z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia o bezpieczeństwie żywności i żywienia). Należy także wskazać, iż stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1389), Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi prowadzi wykaz oznaczeń handlowych produktów rybołówstwa przyjętych na terytorium Polski, o którym mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. U. L 17 z 21.1.2000, str. 22) [ww. rozporządzenie 104/2000 zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013, s. 1, z późn. zm.). Art. 4 tego rozporządzenia obowiązywał jednak do dnia 12 grudnia 2014 r. Obecnie regulacje w tym zakresie znajdują się w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. U. UE L 354 z 28.12.2013 r., s. 1)] zwanego dalej „*rozporządzeniem 1379/2013*”.

Zgodnie z tym wykazem czarniak i dorsz są dwoma różnymi gatunkami ryb. Niezależnie od błędnej nazwy wpisanej na fakturze strona miała możliwość zweryfikowania tych informacji na podstawie danych zawartych na opakowaniu zbiorczym. Zatem wyłącznie stronę, która powinna zwracać uwagę na oznakowanie dostarczanych jej produktów, należy uznać winną stwierdzonych nieprawidłowości.

Prezes UOKiK informuje, że zgodnie ze stanowiskiem przyjętym w orzecznictwie, przepisy prawa żywnościowego, w tym przepisy o jakości handlowej, sprzeciwiają się każdej praktyce, również dotyczącej oznakowania środka spożywczego, mogącej w jakikolwiek sposób wprowadzać w błąd konsumenta. Obowiązkiem podmiotu, który wprowadził do

obrotu zakwestionowane produkty jest zatem wprowadzanie do obrotu produktów oznakowanych zgodnie z przepisami, w sposób rzetelny i niebudzący wątpliwości (por. np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 91/10).

Niezależnie od uchybień stwierdzonych w protokole kontroli Prezes UOKiK, zauważa że strona niedopełniła ciążącego na niej obowiązku oznakowania zgodnie art. 4 ust. 1 rozporządzenia 104/2000 (obowiązującego w trakcie kontroli), a obecnie art. 35 ust. 1 i 2 oraz w art. 38 rozporządzenia 1379/2013, tj. informacją o nazwie systematycznej (łacińskiej) metodzie produkcji i obszarze połowu.

Nie ulega wątpliwości, że strona jako profesjonalista, prowadząca działalność gospodarczą od 2004 r. w zakresie sprzedaży detalicznej ryb, skorupiaków i mięczaków powinna znać przepisy i zdawać sobie sprawę z ciążących na niej obowiązków wprowadzania do obrotu artykułów zgodnych z obowiązującym prawem i powinna zadbać, aby ich wykonanie było rzetelne i odpowiadało normom ustawowym (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 19 marca 2010 r., sygn. VI SA/Wa 91/10). Wskazać należy, że niewiedza czy wprowadzenie w błąd przez dostawcę nie zwalnia strony z tej odpowiedzialności.

Podkreślenia wymaga, że przepis art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej jest wyrazem odpowiedzialności administracyjnej, która ma charakter obiektywny, a więc ma on zastosowanie już za sam fakt zachowania naruszającego taki przepis. Dla ustanowienia tej odpowiedzialności ma zatem znaczenie nie tyle to, w jaki sposób doszło do naruszenia prawa, ale to, czy zostały wprowadzone do obrotu produkty nieodpowiadające jakości handlowej, w tym nieprawidłowo oznakowane (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 lipca 2012 r., sygn. akt II GSK 917/11).

Jak już wskazano, przepis ten w okolicznościach niniejszej sprawy nie przewiduje możliwości odstąpienia od ukarania w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów o jakości handlowej, a jedynie zakłada różnicowanie wysokości kary w zależności od oceny przesłanek zawartych w art. 40a ust. 5 tej ustawy. Należy także zaznaczyć, że obowiązek w zakresie oznakowania produktów oferowanych bez opakowań w miejscu sprzedaży leżał wyłącznie po stronie kontrolowanego.

Fakt, że stwierdzone w zakresie oznakowania nieprawidłowości zostały usunięte – wbrew przekonaniu strony – nie mogą przemawiać za odstąpieniem od jej wymierzenia, natomiast są uwzględniane przy ocenie przesłanek mających wpływ na jej wysokość. Z uzasadnienia do zaskarżonej decyzji wynika, że okoliczności te zostały wzięte pod uwagę przy ocenie stopnia zawinienia strony i jej dotychczasowej działalności.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, kary za naruszenie prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Skuteczność kary za naruszenie prawa żywnościowego przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstraszająca jej wysokość musi być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi spełniać głównie funkcję prewencyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, w celu niedopuszczenia do powstania nieprawidłowości

w przyszłości. Nałożona sankcja powinna spełniać również funkcję represyjną, czyli stanowić poważną dolegliwość, ale nie eliminować przedsiębiorcy z rynku. Dodać należy, że celem ustawy o jakości handlowej jest w szczególności ochrona konsumentów przed produktami niespełniającymi wymagań jakości handlowej.

W niniejszej sprawie, Świętokrzyski WIIH był uprawniony do wymierzenia stronie kary w granicach określonych przepisem art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, tj. od 500 zł do 4 247,50 zł (5 x 849,50 zł), gdzie górna jej granica stanowi pięciokrotną wartość korzyści majątkowej uzyskanej lub która mogłaby zostać uzyskana przez wprowadzenie do nieprawidłowo oznakowanych przedmiotowych produktów o łącznej wartości 849,50 zł.

Z całości zebranego w aktach sprawy materiału dowodowego wynika, że ustalając wysokość kary w powyższych granicach, organ pierwszej instancji dokonał właściwej oceny wszystkich kryteriów wymienionych w art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, takich jak: stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia strony, zakres naruszenia, dotychczasowa działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych oraz wielkość jego obrotów, co znajduje swoje odzwierciedlenie w zaskarżonej decyzji. Stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 600 zł, która mieści się w granicach ustawowych i jest niższa niż wartość zakwestionowanych produktów, rozumianą jako korzyść majątkową (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11).

Zdaniem Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara będzie właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w sprzedaży były dostępne wyłącznie produkty odpowiadające jakości handlowej, a ponadto spełni swoją funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając stronę do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, przede wszystkim z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie obowiązków pod względem zapewnienia prawidłowego oznakowania przedmiotowych produktów oferowanych bez opakowań.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem. Tym samym, zawarty w odwołaniu wniosek strony o zmniejszenie kary, należy uznać za niezasadny zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa dotyczących wymierzania kar pieniężnych na gruncie ustawy o jakości handlowej, stąd też postępowanie organu pierwszej instancji w tym zakresie należy uznać za prawidłowe.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Kielcach w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku (kary) lub rozłożyć zapłatę podatku na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy zaznaczyć, że kara pieniężna staje się zaległością w sytuacji, gdy nie zostanie uiszczona w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 k.p.a. w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 k.p.a., organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Z up. PREZESA
URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
WICEPREZES

Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. **Mirosława Szmala**
prowadząca działalność
gospodarczą pod nazwą
Sklep Rybny
Szmala Mirosława
ul. Duża 7, 25-304 Kielce
2. Świętokrzyski Wojewódzki Inspektor

Inspekcji Handlowej w Kielcach

3. a/a